

دریچه

ویژنامه ولادت حضرت علی و روز مقاومت

آفتاب عدالت

به نام خداوند جان و خرد
کز این برتر اندیشه برنگذرد

«دريچه»

شماره مجوز: ۱۴۵۴۵۶/م ف

زمستان ۱۴۰۴ (۱۳ دی ماه)

صاحب امتیاز: جامعه اسلامی دانشجویان دانشگاه زابل

مدیرمسئول: مهدی جانانه

سر دبیر: سیدمصطفی مرادی

هیأت تحریریه: ریحانه رضازاده، مریم نوری اصل
آتنا خواجه، سید مصطفی مرادی
مهدی جانانه، علی جبّاری

ویراستار: سید مصطفی مرادی

هیأت طراحی: ریحانه رضازاده، مریم نوری

فهرست

- ۱..... سخن سردبیر
- ۲..... مروری بر ولادت و سیره‌ی امام علی (ع)
- ۳..... جایگاه امام علی (ع) در اسلام و تاریخ
- ۴..... در وصف علی (ع) ...
- ۵..... فرزندانِ تمامِ پدران؛ روایتی از پیوندِ «قاسم» و «پدرانِ شهید»
- ۶..... مکتب سلیمانی
- ۸..... سردار دل‌ها: نگاهی به زندگی، مبارزات و شخصیت حاج قاسم سلیمانی
- ۹..... نقش حاج قاسم سلیمانی در شکل‌گیری و تقویت جبهه مقاومت منطقه
- ۱۰..... سخنان رهبر انقلاب درباره درس‌های مقاومت و ایستادگی از شهید حاج قاسم سلیمانی
- ۱۱..... حاج قاسم از نگاه همزمان و دوستان و آشنایان (نقل قول‌ها و خاطرات)
- ۱۲..... دانشجویان و مکتب حاج قاسم: چگونگی الگوبرداری نسل جوان از شهید سلیمانی
- ۱۳..... جایگاه پدر در فرهنگ ایرانی و اسلام
- ۱۴..... پدر؛ رکن امتداد خانه در آینه فرهنگ ایرانی و اسلام

سخن سردبیر

باسلام و دعای خیر

در این شماره از نشریه فرهنگی «دریچه» به مناسبت ولادت حضرت علی (ع) و روز مقاومت، می‌کوشیم دریچه‌ای به مشترکات عمیق ایمان، مسئولیت و اخلاق بگشاییم.

امام علی (ع) در تاریخ پر افتخار اسلام، نماد عدالت و شجاعت است؛ الگویی فراتر از مرزبندی‌ها و باورها که مورد احترام مسلمانان جهان می‌باشد.

و اما پرچم دار عزت و مکتب مقاومت، حاج قاسم؛ که در زمانه ما نمادی از ایستادگی در برابر ظلم، اخلاص و خدمت به اسلام است.

این پاسداشت‌ها زمانی ماندگار خواهد بود که بتوان از آنها در راه تعالی و رشد به‌رمند شد

دریچه باور دارد که زندگی امام علی (ع) و حاج قاسم سراسر راه و روش برای رشد در مسیر خودشناسی و خداشناسی است.

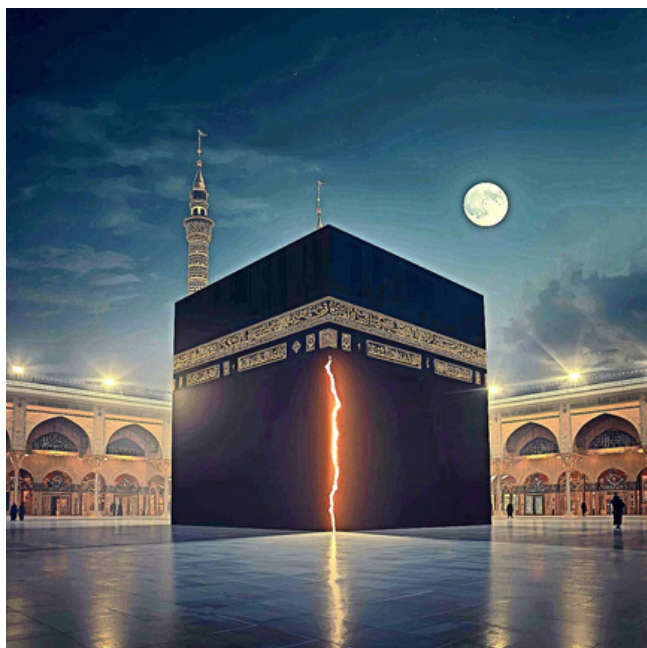
این شماره می‌کوشد تا سهم کوچکی از شناخت را در جامعه ایفا کند.

باشد تا راهشان چراغ زندگیمان شود...

با احترام
سید مصطفی مرادی

مروری بر ولادت و سیره‌ی امام علی (ع)

در تاریخ، گاهی یک تولد صرفاً آغاز زندگی نیست؛ بلکه آغازگر مسیر رشد تعالی بشریت است؛ آغازگر یک عصر جدید است. این رویدادها پتانسیل بالایی برای بازتعریف معنا در زندگی بشریت دارند. تولد علی (ع) در تاریخ اسلام، تنها یک فضیلت نمادین نیست، بلکه اعلام یک نسبت عمیق است، نسبت پیوند انسان با توحید، عدالت با عبادت و قدرت با اخلاق.

تولد امیرالمومنین تنها رویداد تاریخ است که در یک موقعیت خاص رخ داد؛ او بود که با آمدنش خانه خدا ترک برداشت و نشانه‌اش تا قیامت بر آن بنای مقدس حکاکی شد. مرتبه شخصیت امام علی (ع) را می‌توان از همین رویداد مورد توجه قرار داد، چراکه مهم‌ترین مکان جهان، یعنی خانه خدا، با آمدن آن حضرت، نشانه‌ای جاودانه به دست آورد. این خود تصویری از پیوند عمیق شخصیت والای آن حضرت و الهیات است.

سیره علی (ع) سرشار از آموزه‌هایی است که بر پایه خردورزی و فضیلت‌های اخلاقی بنا شده و مسیر کمال انسانی را ترسیم می‌کند. در این منش مفاهیمی همچون بخشش، صبوری و یاری‌گری به عنوان ارکان اصلی ارتقای روح بشر شناخته می‌شوند. تاکید بر راستی و درستکاری در تمامی ابعاد زندگی، بستری برای ایجاد آرامش درونی و پیوندهای انسانی استوار فراهم می‌سازد. این رویکرد اخلاق‌محور، بر اهمیت فروتنی و گذشت تأکید داشته و تلاشی دائمی برای رسیدن به معرفت و آگاهی را تشویق می‌کند. چنین میراثی از ارزش‌های معنوی، فارغ از هرگونه مرزبندی به دنبال اعتلای جایگاه انسان و ترویج صلح و مهربانی در جهان است.

جایگاه امام علی (ع) در اسلام و تاریخ

جایگاه امام علی در اسلام و تاریخ. فضائل و مناقب، سبک زندگی علوی و درس‌هایی از زندگی آن حضرت برای جوانان امروزی.

جایگاه امام علی(ع) در تاریخ با ایمان، خرد، شجاعت و عدالت گره خورده است. او اولین نفر بود که به پیامبر(ص) ایمان آورد؛ این ایمان نه از روی خویشاوندی، بلکه از روی باور قلبی بود. علی(ع) بود که با تمام سختی‌ها کنار حضرت محمد(ص) ایستاد و اسلام را از پرتگاه‌های خطرناک رهایی داد.

امام در عرصه‌های مختلف، چهره‌ای چند بُعدی دارد. رزمنده‌ای شجاع در میدان نبرد و انسانی ژرف در رفتار اجتماعی بود. علی(ع) یکی از پایه‌های محکم و استوار در گسترش اسلام در شبه‌جزیره عربستان بود، او بود که توانست راه گسترش اسلام به شمال را برای مسلمانان هموار سازد. او بود که با نقش‌آفرینی بی‌نظیرش در قلعه خیبر، استحکام و اقتصاد اسلام را چندین برابر کرد.

سبک زندگی علوی ایشان بر سادگی و مسئولیت اجتماعی استوار بود. با توجه به جایگاه اجتماعی خویش، هرگز میان خود و مردم دیوار نکشید. او ساده زیست بود، نه از روی اجبار، بلکه ساده‌زیستی را مسلکی برای حفظ عدالت و همدلی با جامعه می‌دانست. او باور داشت که باید ایمان در رفتار اجتماعی رسوخ کند.

زندگی امیرالمومنین برای جوانان حاوی نکات و درس‌های ارزشمندی است از جمله اهمیت آگاهی در انتخاب مسیر زندگی، مسئولیت‌پذیری با قبول سختی‌های آن، شجاعت در برابر دفاع از حق و پرهیز از دنیاپرستی افراطی. او نشان می‌دهد که می‌توان مسئول جامعه بود و مانند تهی‌دست ترین مردم زندگی کرد. زندگی آن حضرت نمایان می‌کند که می‌توان در کمال پابندی به ایمان، فعال، دانشمند و اثرگذار بود و در جهان، اخلاق و عدالت را کلید انتخاب تصمیم‌ها قرار داد.

دروصف علی (ع)...

علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدا را
 که به ماسوا فکندی همه سایه هما را
 دل اگر خداشناسی، همه در رخ علی بین
 به علی شناختم من به خدا قسم خدا را
 به خدا که در دو عالم اثر از فنا نماند
 چو علی گرفته باشد سر چشمه بقا را
 مگر ای سحاب رحمت تو بباری ارنه دوزخ
 به شرار قهر سوزد همه جان ماسوا را
 برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
 که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
 بجز از علی که گوید به پسر که قاتل من
 چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا
 بجز از علی که آرد پسری ابوالعجائب
 که علم کند به عالم شهدای کربلا را
 چو به دوست عهد بندد ز میان پاکبازان
 چو علی که می تواند که به سر برد وفا را
 نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت
 متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را
 به دو چشم خون فشانم هله ای نسیم رحمت
 که ز کوی او غباری به من آر توتیا را
 به امید آن که شاید برسد به خاک پایت
 چه پیام ها سپردم همه سوز دل صبا را
 چو تویی قضای گردان به دعای مستمندان
 که ز جان ما بگردان ره آفت قضا را
 چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم
 که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را
 «همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی
 به پیام آشنایی بنوازد آشنا را»
 ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب
 غم دل به دوست گفتن چه خوش است

• شهریار

فرزند تمام پدران؛

روایتی از پیوند «قاسم» و «پدران شهید»

در قاموس نظامی‌گری، معمولاً سرداران را با ابهت ستاره‌های روی دوششان می‌شناسند، اما در جغرافیای قلبی حاج قاسم سلیمانی، رتبه و درجه در جای دیگری رقم می‌خورد. برای او، بلندترین جایگاه، نه در قصرهای سبز سیاست، که روی فرش‌های مندرس خانه‌هایی بود که عطر عکس یک جوان شهید در فضای آن پیچیده بود. حاج قاسم برای پدران شهید، نه یک فرمانده بین‌المللی، که «پسری» بود که دیر به خانه برگشته بود.

زانو زدن در محضر خورشید

قاب‌های ماندگاری از او به یادگار مانده است؛ مردی که لرزه بر اندام استکبار می‌انداخت اما در برابر پدر یک شهید، چنان زانو می‌زد که گویی در برابر تمام عظمت تاریخ ایستاده است. او می‌گفت: «دعای شما، همان تیر غیبی است که در میدان جنگ، راه را برای ما باز می‌کند.» او که برای «تجدید وضو» به دیدار پدران شهدا می‌رفت؛ تا در زلال نگاه صبور آنان، غبار خستگی‌های جبهه را از تن بشوید.

فرا تر از تشریفات؛ هم‌سفره‌ی نان و نمک

خاطرات پدران شهید در روستاهای دورافتاده، پر است از روایت‌هایی که بوی «اخلاص» می‌دهد. پدری روایت می‌کند: «آمد، کنارم روی زمین نشست، چای ریخت و از جبهه گفت. انگار سال‌هاست مرا می‌شناسد. موقع رفتن، دستم را بوسید و آرام گفت: دعا کن من هم پیش پسر تروسفید شوم.»

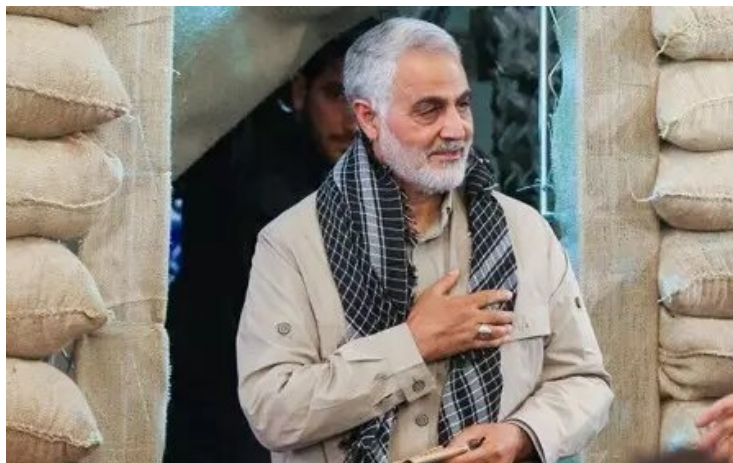
این سیره سلیمانی بود؛ او نمی‌خواست مهمان باشد، می‌خواست عضوی از خانواده باشد. او به جای نشستن در صدر مجالس، در گوشه‌ای با پدران شهدا نجوا می‌کرد و از آن‌ها می‌خواست برای عاقبت‌به‌خیری‌اش امضا بدهند.

وصیتی که بوی فرزند می‌داد

او در وصیت‌نامه‌اش، این راز مگو را فاش کرد: «من بوی فرزندان شما را از شما استشمام می‌کردم.» این جمله، کلید فهم تمام آن بی‌قراری‌هاست. حاج قاسم در سیمای هر پدر شهید، تصویری از یاران سفرکرده‌اش را می‌دید. او خود را مدیون پدری می‌دانست که عصای دستش را تقدیم خدا کرده و حالا با قامتی خمیده، اما با روحی بلند، ایستاده است. حاج قاسم سلیمانی به ما آموخت که راه قدس، از تکریم پدران شهدا می‌گذرد. او نشان داد که فرماندهی واقعی، کسی است که پیش از آنکه در میدان جنگ پیروز شود، در میدان «تواضع» و «ادب» پیروز شده باشد. امروز اگرچه او در میان ما نیست، اما میراث «فرزند» او در میان خانواده‌های شهدا، تا ابد جاری است.

مکتب سلیمانی

در تاریخ اسلام و جهان نام سردار حاج قاسم سلیمانی چون نگینی درخشان بر تارک مقاومت، ایثار و شهادت می‌درخشد. او نه تنها یک فرمانده نظامی، بلکه تجسمی عینی از مکتبی بود که ریشه در ایمان، ولایت‌مداری و عشق به اهل بیت (ع) داشت؛ مکتبی که در سیره عملی او، تجلی یافت و الهام‌بخش نسل‌ها شد.

مقاومت، ریشه‌ای در عمق ایمان:

حاج قاسم، تجسم صلابت و پایداری در برابر ظلم و استکبار بود. او در دل تاریک‌ترین صحنه‌های نبرد، هرگز اجازه نداد شعله امید در دل رزمندگان خاموش شود. مقاومت او از جنس استوارترین ایمانی بود که جز به خدا به هیچ قدرت دیگری دل نمی‌بست. او آموخت که در سایه توکل بر خدا و توسل به ائمه اطهار (ع)، هیچ دشواری‌ای نیست. از جبهه‌های جنگ تحمیلی تا مقابله با فتنه تکفیری‌ها در منطقه، حاج قاسم نماد ایستادگی در برابر طوفان‌ها بود و نشان داد که مقاومت، تنها راه عزت و سربلندی است.

ایثار، فراتر از جان فشانی:

ایثار در سیره حاج قاسم، تنها به معنای گذشتن از جان نبود؛ بلکه در فدا کردن آرامش، راحتی و حتی دوری از خانواده برای دفاع از دین و ارزش‌ها خلاصه می‌شد. او لذت‌های دنیوی را در طریقت اخلاص نهاد تا حریم ولایت و امنیت مسلمانان را پاس بدارد. او لحظات دشوار جنگ را به جان خرید تا آرمان‌های انقلاب اسلامی در پرتو ایثار او، زنده بماند. حاج قاسم به ما آموخت که ایثار، در هر عرصه و با هر توانایی، می‌تواند معنایی بزرگ بیابد؛ از لبخند رضایت بر لبان شهیدی که در آغوشش جان می‌دهد تا لبخند مادر شهیدی که فرزندش را در راه خدا هدیه کرده است.

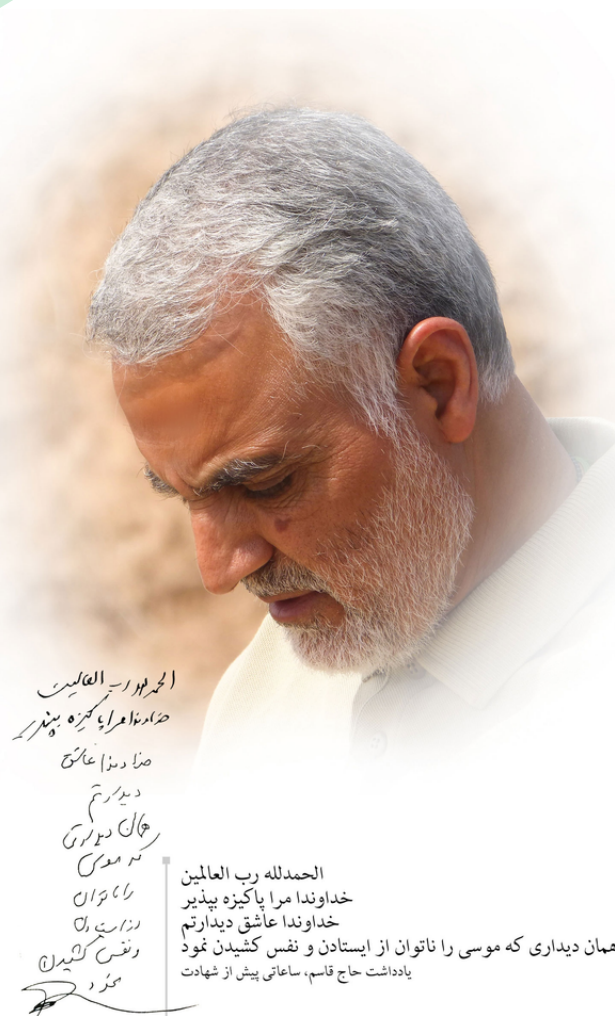
شهادت، اوج پرواز به سوی معبود:

شهادت، آرزوی دیرینه حاج قاسم بود و در نهایت، مسیر پرافتخار او را کامل کرد. او با عشقی وصف ناپذیر به خداوند و اهل بیت (ع)، سال‌ها در آرزوی شهادت زیست و در نهایت، در راه دفاع از حریم اهل بیت (ع) و پاسداری از دستاوردهای انقلاب، به لقاءالله پیوست. شهادت او، نه پایان راه، که آغاز فصل جدیدی از بیداری و مقاومت شد.

خون پاک او، چون بذری که در زمین حاصل خیز ایثار کاشته شده بود، جوانه‌های امید و ایستادگی را در دل‌های مشتاق، رشد داد. شهادت حاج قاسم، یادآور این حقیقت است که بالاترین مرتبه عشق و بندگی، در تسلیم محض در برابر اراده الهی و فدا شدن در راه اوست.

مکتبی برای همیشه:

مکتب حاج قاسم، درسی بزرگ برای دانشجویان و نسل‌های آینده است. این مکتب، ما را به مقاومت در برابر فشارهای دنیوی، ایثار در راه اعتلای دین و ارزش‌ها و دل‌بستگی به شهادت، نه به عنوان پایان، بلکه به عنوان اوج کمال و رسیدن به معبود، فرا می‌خواند. در دنیای امروز که بسیاری از جوانان درگیر دغدغه‌های مادی و روزمرگی‌های زندگی هستند، آموزه‌های حاج قاسم می‌تواند به عنوان نور راهنما عمل کند. او به ما می‌آموزد که باید در برابر چالش‌ها و سختی‌ها ایستادگی کنیم و هرگز تسلیم نشویم. علاوه بر این، حاج قاسم به عنوان یک الگو، مفهوم شجاعت و فداکاری را به نسل‌های بعدی منتقل می‌کند و نشان می‌دهد که چگونه می‌توان در شرایط سخت نیز به اصول و آرمان‌ها پایبند بود.

سردار دل‌ها

نگاهی به زندگی و مبارزات و شخصیت حاج قاسم سلیمانی

در تاریخ پرپیچ‌وخم و پرفرازونشیب کشورمان، نامی است که همگان او را «سردار دل‌ها» می‌نامند. حاج قاسم سلیمانی، نماد اقتدار، اخلاص و عاشقی در راه ولایت و کشور بود؛ مردی که به ظاهر یک نظامی معمولی نبود، بلکه تجسم مردانگی، استقامت و وفاداری به ارزش‌های اسلامی و انسانی بود.

او با زندگی ساده و اخلاق والایش، به همه نشان داد که رهبری و عظمت یک فرد نه در مادیات، بلکه در اخلاق، صداقت و عشق به مردم است. عشق او به اسلام، ولایت فقیه و ملت، زبان زد خاص و عام شد. او در هر عملی، نتیجه‌گیری از تعالیم قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام) را شاهد می‌گرفت، و همین سبب شد تا دل‌ها به او نزدیک‌تر شوند.

خود را سرباز در خانه هر مسلمانی بینم که
در معرض خطر است.

عاشق

حاج قاسم سلیمانی نماد مبارزه و استقامت در برابر ظلم و بود. او در مقابل دشمنان اسلام و ایران، با عزم راسخ و شجاعتی بی‌نظیر ایستاد، و تنها هدفش خدمت به مردم و حفظ میهن بود. شخصیت منحصر به فرد او، نه تنها در میدان جنگ بلکه در روح و اخلاقش جاری بود؛ کسی بود که از او محبت، احترام و ایمان به راه حق را دیده بودند.

اما راز محبوبیت و تأثیرگذاری او چه بود؟ شاید بتوان گفت که او دل‌های مردم را با صداقت و خلوص عاشقانه‌اش جذب کرده بود. بدون هیچ ظاهری، مردم او را چون پدری دلسوز، برادری وفادار و رهبری مقتدر، دوست داشتند. چه پیر و چه جوان، چه مذهبی و چه غیرمذهبی، حاج قاسم سلیمانی برای همگان نماد عزت، آزادی و ایمان شد.

او به ما یاد داد که در مسیر هویت اسلامی و ملی، باید دل‌ها را به هم نزدیک کرد، و با اخلاق و انسانیت، بر دشمنان غلبه کرد. حاج قاسم سلیمانی، سردار دل‌های ما و همه مظلومان عالم است، و نام او همیشه زنده خواهد ماند، چون او الگویی بی‌نظیر از مقاومت، استقامت و عشق به خدا و مردم است.

نقش حاج قاسم سلیمانی

در شکل‌گیری و تقویت جبهه مقاومت منطقه

در طول تاریخ معاصر، ندایی بلند و برآمده از سطوت و ایمان مردانی همچون حاج قاسم سلیمانی، صدای مقاومت را در سراسر منطقه‌های بحرانی به گوش جهانیان رساند. او نه تنها یک سردار نظامی، بلکه یک مجاهد بزرگ در راه خدا و اسلام بود، که با باور قلبی به وعده‌های حق، پایه‌های جبهه مقاومت را در مقابل ظلم و استکبار استوار ساخت.

حاج قاسم سلیمانی، در راه تحقق آرمان‌های الهی و نظام اسلامی، نقش بی‌نظیری ایفا کرد. او، با اخلاص وصف‌ناپذیرش، تربیت و هدایت نیروهای مردمی در کشورهای منطقه از جمله عراق، سوریه، لبنان و یمن، توانست جبهه‌ای عظیم و منسجم بر پایه ایمان، اخلاص و فداکاری بنا کند. فعالیت‌های او در میدان دفاع از حرم اهل بیت (علیهم السلام) و مقابله با داعشیان و تروریست‌ها، نه تنها مرزهای جغرافیایی بلکه مرزهای فکری و اعتقادی را نیز شکست.

این سردار پرافتخار، با الگو گرفتن از سیره پیامبر اکرم (صلی‌الله علیه و آله)، اهل بیت طاهرین (علیهم السلام) و شهیدان راه حق، نشان داد که مقاومت و ایستادگی در راه خدا، تنها با توکل بر او و عشق به حرم و اسلام محقق می‌شود. ایمان عمیق و خشوع در تمامی گفتار و رفتار او، پیام رساند که اتحاد، اخلاص و تلاش خالصانه، کلید پیروزی بر هر دشمن است.

او برای هزاران جوان و مسلمان در سراسر جهان، نماد مبارزه‌ای خداپسندانه و مظهر اسلام حقیقی شد. هر قدمی که برداشت، یادآور این بود که جبهه مقاومت، جبهه‌ای الهی است؛ همان جبهه‌ای که وعده‌های قرآن کریم، به پیروزی و نصرت الهی، در دل آن جاری است.

آنچه حاج قاسم سلیمانی برای ما به جای گذاشت، درس ایمان، بصیرت، توکل و از خودگذشتگی است. عزت و اقتدار ملت‌های مقاومت، مرهون فکری است که او بنیاد نهاد: ایمان به خدای یکتا، عشق به اسلام و ولایت و اراده‌ای راسخ در راه نصرت حق و اهل بیت (علیهم السلام). او نماد این حقیقت است که در مسیر حق، پیروزی از آن کسانی است که دل‌هایشان در مسیر رضای حق می‌تپد و جان‌هایشان با عشق به مقدسات مملو است.

سخنان رهبر انقلاب

درباره درس‌های مقاومت و ایستادگی از شهید حاج قاسم سلیمانی

سخنان در دیدار با دانش‌آموزان و دانشجویان، ۲۲ دی ۱۳۹۷

مقام معظم رهبری در این دیدار تاکید کردند که شهید سلیمانی نماد مقاومت و ایستادگی است:

«حاج قاسم سلیمانی نماد ایستادگی و مقاومت بود. ایشان در راه خدا و عزت ملت و اسلام حرکت می‌کرد و نشان داد که رویکرد مقاومت و ایمان می‌تواند کشور را از تهاجم ناتو، اسرائیل و ایادی‌شان حفظ کند.»

بیانات در مراسم تشییع شهید حاج قاسم سلیمانی، ۱۵ دی ۱۳۹۸

رهبر انقلاب درباره درس مقاومت و ایستادگی گفتند:

«مقاومت در برابر استکبار، یک راه و روش و یک راهبرد است. شهید حاج قاسم، این راهبرد را با ایمان، با اخلاص، با فهم صحیح، در میدان عمل پیاده کرد و نتیجه‌اش این شد که دشمن در منطقه ضعیف و مأیوس شد.»

سخنان در دیدار با فرماندهان سپاه پاسداران، ۲۷ دی ۱۳۹۸

رهبر انقلاب درباره تأکید بر مقاومت و ایستادگی فرمودند:

«ما باید درس‌های مقاومت و ایستادگی حاج قاسم سلیمانی را در مقابل هر تهدیدی سرلوحه کار خود قرار دهیم. ایمان، توکل و ادامه راه شهید باید راهنمای ما باشد.»

سخنان در دیدار با خانواده شهید سلیمانی، ۱۰ دی ۱۴۰۲

«حاج قاسم نماد عزت، مقاومت و ایستادگی در مقابل ظلم و استکبار است. این درس بزرگ برای تمام ملت و جوانان است که استقامت و ایمان را در مسیر حق ادامه دهند.»

حاج قاسم از نگاه

همزمان و دوستان و آشنایان (نقل قول ها و خاطرات)

رضا، هم‌رزم شهید سلیمانی در دوران جنگ:

«فقط کافی است یک روز در کنار قاسم باشی تا بفهمی چه انسانی است. او نه تنها یک فرمانده نظامی بود، بلکه یک انسان پر از محبت، احساس و درک عمیق بود. هرگز در مقابل مشکلات تسلیم نمی‌شد و همیشه راهی برای پیروزی پیدا می‌کرد. خاطرات زیادی از او دارم، اما بهترین‌شان زمانی است که در میدان نبرد کنار هم بودیم و او هرگز از کسی اسطوره نساخت، بلکه خودش الگوی همه‌مان بود.»

مهدی، یکی از دوستان شهید سلیمانی:

«قاسم همیشه به من می‌گفت که انسان باید در زندگی هدف داشته باشد و برای آن تلاش کند. او معتقد بود که شهادت بالاترین هدف است و تا آخرین لحظه در راه خدمت به مردم و کشورش پافشاری کرد. من هرگز کسی را مثل او ندیده‌ام، کسی که در تلخی‌ها و شیرینی‌ها، تنها و تنها به خدا و هدفش فکر می‌کرد.»

سید، فرد عادی در بغداد:

«ما در خیابان‌های بغداد او را خیلی دوست داشتیم، چون قاسم سلیمانی همیشه در کنار ما بود، در کاشتن نخل، ساختن مدرسه، یا کمک به خانواده‌های فقیر. او نه فقط برای ایرانی‌ها، بلکه برای مردم عراق و منطقه، نماد مظلومیت و ایستادگی بود. هر وقت صحبت از او می‌شد، مردم با احساس می‌گویند: "قاسم! قاسم!" انگار که روحش هنوز در کنار ما است.»

خانم زهرا، همسر شهید سلیمانی:

«قاسم مردی بود که نه تنها من، بلکه همه اطرافیانش او را دوست می‌داشتند. همیشه می‌گفت که خدمت به مردم، بزرگ‌ترین عبادت است. من هر روز به خاطراتش نگاه می‌کنم و می‌فهمم چرا او این قدر محبوب است. او حتی در سخت‌ترین موقعیت‌ها، در نگاهش امید و عزت موج می‌زد. زندگی با او، یک مدرسه بود برای من و همه ما.»

حسن، یکی از رزمندگان دوران دفاع مقدس:

«قاسم سلیمانی را از روزهای جنگ می‌شناختم، وقتی هنوز شناخت دقیقی نداشتم. اما بعدها فهمیدم که چه فرمانده و انسان بزرگی بوده. او همیشه برای ما الهام‌بخش بود، کسی که می‌دانست چه می‌خواهد و چه باید بکند. وقتی خبر شهادتش را شنیدم، دلم شکست چون می‌دانستم که دیگر مثل او نخواهیم داشت.»

چگونگی الگوبرداری نسل جوان از شهید سلیمانی

امروز در مسیر تحصیل و زندگی، یکی از بزرگ‌ترین الگوهای ما، شهید حاج قاسم سلیمانی است؛ مردی که با ایمانی قوی، رشادت و بی‌ریایی خود، راهی زیبا و پر فراز و نشیب را به آیندگان نشان داد. من به عنوان یک دانشجوی پیرو راه رهبر انقلاب و معتقد به قرآن کریم، بر این باورم که شهید سلیمانی نماد عملیاتی کردن منویات اسلام و انقلاب بود.

• حضور دانشجویان کفن‌پوش در مراسم تشییع پیکر شهید حاج قاسم سلیمانی

او کسی بود که در مسیر مقاومت و دفاع از حقیقت، با قلبی سرشار از ایمان و اعتقاد به خداوند حرکت کرد. الگوی او برای ما نسل جوان، این است که با توکل بر خدا، با اخلاص و تمرکز بر ارزش‌های متعالی، بتوانیم در مسیر حق قدم برداریم. باید یاد بگیریم مانند او، از حبیب‌الله، قرآن، و راه امام و رهبرمان مأیوس نشویم و همواره بر اصول و ارزش‌های اسلامی پایبند باشیم.

شهید سلیمانی نمونه‌ای از فردی است که با تکیه بر قرآن و ایمان، توانست دشمنان را ناکام کرده و عزت و سربلندی را برای اسلام و امت اسلامی به ارمغان آورد. ما باید از راه و روش او درس بگیریم، در میدان‌های گوناگون نفوذ و مقاومت، همچون او، فداکار و مؤمن باقی بمانیم و برای آینده‌ای روشن، با نیت خالص و ایمان استوار، حرکت کنیم.

ان شاءالله، راهش را چراغ راه خود قرار دهیم و با پیروی از امام و رهبرمان، در راه خدمت به اسلام و آرمان‌های بلند انقلاب اسلامی، پیش برویم و سرمشق ما همیشه قرآن کریم و اهل بیت علیهم‌السلام باشد.

جایگاه پدر در فرهنگ ایرانی و اسلام

پدر در فرهنگ ایرانی همواره نماد اقتدار، فداکاری، مسئولیت‌پذیری و پناه خانواده بوده است. در ادبیات کهن فارسی، پدر جایگاهی رفیع دارد و اغلب به عنوان ستون خانه و سرچشمه امنیت و تربیت فرزندان معرفی می‌شود. احترام به پدر از ارزش‌های بنیادین فرهنگ ایرانی است؛ به گونه‌ای که نافرمانی از پدر نه تنها رفتاری ناپسند، بلکه نوعی بی‌حرمتی به بنیان خانواده تلقی می‌شود.

در فرهنگ اسلامی، مقام پدر جایگاهی بسیار والا و الهی دارد. اسلام، پدر را مسئول هدایت، تربیت و تأمین خانواده می‌داند و احترام به او را در کنار احترام به مادر، از مهم‌ترین واجبات اخلاقی و دینی معرفی کرده است. قرآن کریم نیکی به پدر و مادر را بلافاصله پس از توحید ذکر می‌کند (اسراء آیه ۲۳) که این امر نشان‌دهنده عظمت جایگاه والدین، به ویژه پدر به عنوان مدیر و سرپرست خانواده است.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید:

امام علی (ع) می‌فرماید:

«آنکه پدر و مادرش را خشنود کند، خدا را خشنود کرده و کسی که پدر و مادر خود را به خشم آورد، خدا را به خشم آورده است.»
 «کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۷۰»
 «حق پدر آن است که بدانی او ریشه وجود توست و تو شاخه‌ای از اوئی.»
 این بیان، نقش پدر را به عنوان اساس شکل‌گیری شخصیت و هویت انسان نشان می‌دهد.
 «بحار الأنوار، جلد ۱، صفحه ۶»

جایگاه پدر در اندیشه امام خمینی (ره)

امام خمینی (ره) خانواده را پایه اصلی جامعه اسلامی می‌دانستند و نقش پدر را در تربیت نسل مؤمن و انقلابی بسیار مهم ارزیابی می‌کردند. ایشان بر مسئولیت سنگین پدران در پرورش اخلاقی و دینی فرزندان تأکید داشتند و معتقد بودند اصلاح جامعه از درون خانواده و با تربیت صحیح فرزندان آغاز می‌شود.

سخنان رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره مقام پدر

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله العالی) نیز بارها بر نقش پدر در استحکام خانواده و سلامت جامعه تأکید کرده‌اند. ایشان پدر را محور آرامش، عقلانیت و مدیریت خانواده می‌دانند و معتقدند که حضور فعال و مسئولانه پدر، بسیاری از آسیب‌های اجتماعی را کاهش می‌دهد. به فرموده ایشان، پدر معلم اخلاق، تکیه‌گاه روحی و هدایتگر فکری فرزندان است.

در مجموع، چه در فرهنگ غنی ایرانی و چه در تعالیم نورانی اسلام، پدر جایگاهی بی‌بدیل دارد. او نماد ایثار، صبر و مسئولیت است و احترام به او، احترام به ارزش‌های انسانی و الهی محسوب می‌شود. توجه به مقام پدر و پاسداشت زحمات او، نه تنها یک وظیفه اخلاقی، بلکه گامی مؤثر در حفظ بنیان خانواده و سلامت جامعه است.

پدر؛

رکن امتداد خانه در آینه فرهنگ ایرانی و اسلام

در جغرافیای فرهنگ ایرانی، پدر نجواگر عشقی است که سایه‌اش پناه خانواده بوده است؛ حضوری آرام و بی‌ادعا که با صلابت خود، امنیت را معنا می‌کند. در روایت‌های کهن و حافظه جمعی این سرزمین، پدر نه فقط کسب کننده رزق، که نگهبان شرافت و معمار آینده فرزندان است. او کمتر سخن می‌گوید، اما هر گامش، درسی ماندگار است.

اسلام، این تصویر ریشه‌دار فرهنگی را به افقی قدسی پیوند می‌زند. در منطق وحی، نیکی به پدر در کنار یکتاپرستی می‌نشیند و این هم‌نشینی، از جایگاهی می‌گوید که پدر تنها یک نسبت خونی نیست، بلکه مسئولیتی الهی است. پیامبر اکرم (ص) رضایت پروردگار را در خشنودی پدر می‌دانند؛ گویی مسیر آسمان، از دل احترام به این قامت خمیده می‌گذرد.

امیرالمؤمنین علی (ع)، با نگاهی عمیق و هستی‌شناسانه، پدر را «ریشه وجود» می‌خوانند؛ ریشه‌ای که اگر استوار باشد، شاخه‌ها به‌سوی نور قد می‌کشند. این نگاه، پدر را بنیان هویت انسان معرفی می‌کند؛ او نقطه شکل‌گیری شخصیت و باور است.

پدر، اگرچه اغلب در سکوت می‌سوزد و کمتر دیده می‌شود، اما جامعه بر شانه‌های او ایستاده است. پاسداشت مقام پدر، پاسداشت جان فشانی‌های آرامی است که حیات را ممکن کرده‌اند

چرخ‌های هدایت و عدالت در جهان،
بها که کسافر هستند که در راه حق و شهادت،
از هیچ فداکاری دریغ نمی‌کنند.

